

Delavke in delavci ter delavski predstavniki Luke Koper!

V Predsedstvu Zdrženja svetov delavcev Slovenije z velikim odobravanjem in spoštovanjem spremljamo vaše argumentirano nasprotovanje ter protest proti nebrzdanemu tipično friedmanovskemu »lastniškemu« upravljanju podjetij, ki se je v zadnjem času na splošno, še posebej pa v okviru nove državne inštitucije, imenovane Slovenski državni holding (SDH), razmahnilo v Sloveniji, in ki slovensko družbo vodi v vse globlje ekonomsko in socialno brezno. Pri tem uživata našo nedeljeno podporo.

Čas je, da slovenskim oblastem in »lastnikom« nekdo končno jasno in glasno pove, da so s svojim razumevanjem »svetih« in »nedotakljivih« pravic lastnikov kapitala nad podjetji in upravljanjem z njimi (za)ostali v preteklih stoletjih, in da objektivna družbenoekonomska realnost v 21. stoletju terja temeljito rekonstrukcijo sedanjega družbenoekonomskega sistema, v katerem so delavci zdaj še vedno obravnavani zgolj kot navadna mezdna delovna sila, družbeno in naravno okolje pa kot nekaj, kar naj bi v celoti služilo le profitnim interesom lastnikov kapitala, namesto obratno.

Čas je torej za spoznanje, da podjetja niso in tudi nikoli niso bila zgolj »(finančni) kapital«, in da lastniki tega kapitala v resnici niso in tudi nikoli niso bili »lastniki podjetij«, ki lahko z njimi prosto razpolagajo izključno v lastnem interesu. Takšne ideje jim je treba dokončno izbiti iz glave, pa naj gre za zasebne ali državne »lastnike«, za lastnike kapitala, ki so morda res hkrati tudi podjetniki ali pa zgolj za »portfeljske vlagatelje«, ki s kakim podjetništvom v resnici nimajo nobene zveze.

Finančni kapital in njegovi lastniki so samo del(ček) tistega, kar v ekonomskem smislu tvori pojem »podjetje«. Enako ali še bolj pomemben del podjetij so njihovi zaposleni kot lastniki – v današnjih pogojih gospodarjenja v »eri znanja« – vse bolj ključnega »človeškega kapitala«. Prav tako pa tudi družbeno in naravno okolje, iz katerega podjetja črpajo vse potrebne vire za svoje delovanje. Zato so sodobna podjetja dolžna temu okolju tudi ustrezno »vračati«, torej uresničevati interese vseh omenjenih notranjih in zunanjih déležnikov, katerim so tudi odgovorna, ne samo interese lastnikov kapitala. In čas je, da tudi slovenska podjetja končno začnejo poslovati po teh sodobnih principih »družbene odgovornosti in déležniškega upravljanja«, in da t. i. ekonomsko demokracijo v Sloveniji spravimo na bistveno višji nivo od sedanjega.

A slovenskim oblastem to očitno (še) ni niti najmanj jasno. Ta teden je Državni zbor, denimo, z neverjetno lahkotnostjo zavrnil predlog nujno potrebne prenove Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU-1), ki bi bil lahko prvi pomemben korak v to smer. Že prej pa je sproduciral famozni SDH in pri tem prav tako lahkotno preslišal vsa opozorila, da bi morali biti v njegovih organih upravljanja zastopani tudi interesi delavcev podjetij, ki jih je dobil v upravljanje. Obenem je s sprejeto strategijo upravljanja – kljub nasvetom, naj se preostanek državnega premoženja nameni predvsem za krepitev delavskega delničarstva in delavskega zadružništva kot dokazano najbolj perspektivnih oblik sodobnega podjetništva – omogočil nebrzdano in ceneno razprodajo državnih podjetij (po potrebi vsakemu prijavljenemu »poštnemu predalu« iz tujine, samo delavcem teh podjetij ne), ki jo zdaj pospešeno izvaja prav ta SDH. In ta isti SDH je s svojim pišmeuhovskim odnosom do vseh ostalih déležnikov in njihovih interesov, jasno izkazanim z – z ničemer in nikomur pojasnjeno – nameravano zamenjavo uspešnih nadzornikov Luke Koper, zdaj povzročil upravičen vsesplošen revolt tako pri delavcih kot v ožjem lokalnem okolju tega podjetja in ne nazadnje tudi v Sloveniji na splošno.

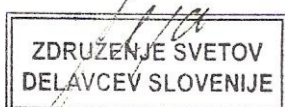
Delavke in delavci ter delavski predstavniki Luke Koper,

čestitamo vam, ker ste kot eni prvih nazorno pokazali, kako se je treba boriti za svoje podjetje ter za svoje in širše družbene interese zoper interese domačega in mednarodnega finančnega kapitala, ki jih ta vse bolj brezobzirno uresničuje na račun delavcev, družbe in tudi naravnega okolja. Z drugimi besedami, za več ekonomske demokracije in enakopravnejši položaj tudi zaposlenih kot nosilcev človeškega kapitala in drugih déležnikov v družbenoekonomskem sistemu. Naj vam zato še enkrat izrečemo vso podporo v upanju, da v svojem upravičenem odporu zoper družbenoekonomske strategije in politike, ki se vse bolj servilno in v celoti podrejajo interesom tega kapitala, ne boste ostali sami, in da se vam bodo v čim večjem številu pridružili tudi ostali slovenski delavci ter napredni intelektualci.

Lepo vas pozdravlja v imenu Predsedstva Zdrženja svetov delavcev Slovenije!

Datum: 24. 6. 2015

Predsednik ZSDS
Vladimir Šega

Generalni sekretar ZSDS
dr. Mato Gostiša

